

Parlamentul României

Camera Deputaților

Comisia pentru muncă și protecție socială

București, 14 mai 2018
Nr. 4c-7/382

PROIECT DE OPINIE

asupra propunerii de Recomandare a Consiliului privind accesul la protecție socială pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă – COM (2018) 132

Comisia pentru muncă și protecție socială a fost sesizată, în temeiul art.173 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificările și completările ulterioare, cu documentul privind *propunerea de Recomandare a Consiliului privind accesul la protecție socială pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă - COM (2018) 132*, pentru examinarea fondului.

Membrii comisiei au examinat și dezbătut documentul mai sus menționat în ședința din data de 24 aprilie 2018.

În cadrul dezbaterilor au fost prezentate motivele care au dus la apariția acestui document. Astfel, s-a reamintit faptul că pilonul european al drepturilor sociale, proclamat în comun de Parlamentul European, Consiliu și Comisie în noiembrie 2017, a stabilit 20 de principii și drepturi în sprijinul echității și bunei funcționări a piețelor forței de muncă și a sistemelor de asistență socială.

Principul 12 al pilonului precizează, în special, următoarele: *„Indiferent de tipul și de durata raportului de muncă, lucrătorii și, în condiții comparabile, persoanele care desfășoară activități independente au dreptul la o protecție socială adecvată”*. Prezenta inițiativă urmărește punerea în aplicare a acestui principiu, contribuind totodată la punerea în aplicare a celorlalte principii ale pilonului referitoare la „locurile de muncă sigure și adaptabile”, „indemnizațiile de șomaj”, „accesul la asistență medicală” și „prestările pentru limită de vârstă și pensii”.

Prezenta recomandare se aplică ramurilor protecției sociale care sunt mai strâns legate de statutul pe piața forței de muncă sau de tipul de raport de muncă și care, în cea mai mare parte, asigură protecția împotriva pierderii de venituri salariale în momentul apariției unui anumit risc.

Întrucât piața forței de muncă evoluează - existând un număr tot mai mare de persoane care desfășoară o activitate independentă, care ocupă locuri de muncă nereglementate de contracte standard sau care tranzitează între activități salariate și activități independente și combinații ale acestora - o mare parte a forței de muncă nu are un acces suficient la protecție socială ca urmare a statutului pe piața forței de muncă sau a tipului de raport de muncă.

Inițiativa privind „accesul la protecție socială pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă” are drept obiectiv sprijinirea tuturor persoanelor care desfășoară o activitate independentă și a lucrătorilor care prestează muncă atipică și care, ca urmare a tipului de contract sau a statutului lor pe piața forței de muncă, nu sunt protejați suficient prin sistemele de protecție socială în materie de șomaj, boală, maternitate sau paternitate, accidente la locul de muncă și boli profesionale, invaliditate și limită de vârstă.

În special, inițiativa vizează încurajarea statelor membre să:

- permită tuturor lucrătorilor salariați sau persoanelor care desfășoară o activitate independentă să adere la sistemele de protecție socială corespunzătoare (anulând discrepanțele în materie de acoperire oficială),
- ia măsuri care să permită tuturor lucrătorilor salariați și persoanelor care desfășoară o activitate independentă să acumuleze și să beneficieze de drepturile care li se cuvin ca membri ai unui sistem (acoperire efectivă adecvată) și să faciliteze transferabilitatea între sistemele de drepturi la protecție socială,
- mărească transparența în ceea ce privește sistemele de protecție socială și drepturile aferente.

Prezenta inițiativă face parte din pachetul privind echitatea socială, alături de o propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Autorității Europene a Muncii și de o Comunicare privind monitorizarea punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

Prezenta recomandare se bazează pe Recomandarea OIM privind nivelurile minime de protecție socială, pe care o completează; recomandarea respectivă oferă îndrumare țărilor în ceea ce privește extinderea acoperirii protecției sociale prin prioritizarea stabilirii unor niveluri minime naționale de protecție socială accesibile tuturor celor care au nevoie.

Referitor la *principiul subsidiarității*, s-a spus că politica privind ocuparea forței de muncă și protecția socială rămâne, în primul rând, o responsabilitate a statelor membre.

Problema accesului insuficient la protecție socială pentru un număr tot mai mare de persoane pe piața muncii și consecințele sale negative asupra coeziunii sociale, asupra dinamismului pieței forței de muncă și asupra creșterii economice durabile sunt des întâlnite în statele membre.

În timp ce unele state membre au adoptat reforme sau desfășoară dezbateri naționale pe această temă, datele arată că aceste reforme, deși constituie pași în direcția cea bună, nu sunt complete și sistematice, adică nu elimină discrepanțele în legătură cu accesul tuturor grupurilor și pentru toate ramurile protecției sociale. Nici dezbaterile actuale nu implică în mod necesar faptul că toate statele membre intenționează să ia măsuri. La nivel individual, statele membre pot ezita să reglementeze acest domeniu pe cont propriu, deoarece există temeri că astfel de măsuri ar putea pune propriile întreprinderi într-o situație dezavantajoasă față de întreprinderile din alte state membre.

Acțiunea la nivelul UE poate fi un stimulent pentru continuarea reformelor la nivel național și poate să garanteze că nu se înregistrează progrese parțiale sau inegale, ci că ele au loc la nivelul tuturor grupurilor, al tuturor ramurilor protecției sociale și al tuturor statelor membre. Acțiunea la nivelul UE poate, de asemenea, să ducă la evitarea unei „uniformizări la un nivel inferior” și să garanteze că toate statele membre se îndreaptă simultan în aceeași direcție, promovând convergența în sens ascendent în interiorul statelor membre și între acestea, în beneficiul economiei UE în ansamblu.

Luarea de măsuri la nivelul UE poate, de asemenea, să diminueze obstacolele reprezentate de această problemă în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor Uniunii.

Prin sporirea convergenței către instituții robuste pe piața muncii, luarea de măsuri la nivelul UE poate facilita crearea unei structuri economice reziliente și poate promova coeziunea socială în Uniune.

Măsurile propuse în recomandare vizează eliminarea sau reducerea obstacolelor care împiedică sistemele de protecție socială să ofere o protecție socială adecvată, indiferent de tipul de raporturi de muncă sau de statutul pe piața forței de muncă, respectând totodată competențele statelor membre în elaborarea sistemelor lor de protecție socială.

Statele membre au la dispoziție un număr de opțiuni, în ceea ce privește nivelul de protecție oferit, dacă să extindă acoperirea în cadrul sistemelor existente sau prin crearea de noi sisteme, modalitățile de finanțare a protecției sau combinații ale sistemelor care urmează a fi utilizate (publice, ocupaționale sau private). Aceste aspecte depășesc domeniul de aplicare al prezentei inițiative. Statele membre sunt cele mai în măsură să decidă cu privire la aceste dimensiuni ale asigurării unei protecții efective în cel mai eficient mod, având în vedere diversitatea sistemelor de protecție socială existente în Uniune.

Principiul proporționalității este respectat pe deplin, întrucât domeniul de aplicare al propunerii se limitează la asigurarea standardelor minime în ceea ce privește accesul la protecție socială.

Mai mult, propunerea oferă statelor membre opțiunea de a menține sau de a stabili standarde mai favorabile și de a ține seama de particularitățile situațiilor la nivel național. În consecință, propunerea lasă loc pentru flexibilitate în ceea ce privește alegerea măsurilor concrete de punere în aplicare.

Urmare a celor prezentate în cadrul discuțiilor, opinia membrilor Comisiei pentru muncă și protecție socială este favorabilă promovării documentului supus dezbaterilor. Membrii comisiei au hotărât, cu unanimitate de voturi, întocmirea prezentului proiect de opinie, care va fi transmis Comisiei pentru afaceri europene.

SECRETAR,
Violeta Răduț

Întocmit,
Consilier parlamentar Adriana Breazu